

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра психології освіти

Силабус навчальної дисципліни
«Психологія»

Галузь знань:	01 Освіта/ Педагогіка		
Спеціальність:	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметна спеціальність 014.07. Середня освіта (Географія)		
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти		
Статус дисципліни:	Обов'язковий освітній компонент.		
Мова викладання:	українська		
Викладач, укладач силабусу:	ПІБ:	Дідик Наталія Михайлівна	
	Посада:	Доцент	
	Вчений ступінь:	Кандидат психологічних наук	
	Телефон:	097 6657560	
	E-mail:	didyk.natalya@kpnu.edu.ua	
	Робоче місце:	Кафедра психології освіти Пл. Польський ринок, 6, каб.26	
	Профайл викладача:	https://kaf-psykholohii.kpnu.edu.ua/didyk-nataliia-mykhailivna/	
Консультації	Дідик Н.М.	Четвер – 14.00.-15.00.	Кафедра психології освіти Пл. Польський ринок, 6, каб.26
Анотація до курсу	<p>У змісті дисципліни розглянуто основні поняття, завдання, методи психології; проаналізовано особливості функціонування психічних процесів; розкрито закономірності психічного розвитку дитини від народження до юнацького віку та індивідуально-типологічні особливості особистості; проаналізовано соціально-психологічні особливості спілкування, діяльності, емоційно-вольових процесів, особистості дитини; обґрунтовано психологію учбової діяльності, психологію навчання та виховання, психологію вчителя.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: загальна психологія, вікова психологія, соціальна психологія, педагогічна психологія.</p>		
Мета та цілі курсу	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія»: надати здобувачам вищої освіти систематизовані знання із психології, вивчити основні теоретико-методологічні засади загальної, вікової, соціальної та педагогічної психології, що необхідні для базової професійної підготовки майбутніх педагогів системи середньої освіти ОПП Середня освіта (за предметними спеціальностями) за предметною спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія) щодо вирішення психологічних проблем освітнього процесу сучасної української школи.</p> <p>Цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none">– сформуванню розуміння поняття психології як науки, основних закономірностей розвитку особистості та її психічних процесів;– оволодіти здатністю аналізувати особливості кожного вікового періоду розвитку в онтогенезі становлення дитини, показники її вікового розвитку та визначати рівень психічного та особистісного розвитку дитини;		

	<p>— сформулювати розуміння психологічних особливостей розвитку учасників освітнього процесу (вчителя, учня), психологію організації учбової діяльності, психологію навчання та виховання;</p> <p>— оволодіти здатністю аналізувати особливості розвитку емоційно-вольової сфери, становлення особливостей діяльності та спілкування особистості, її міжособистісних відносин та індивідуально-типологічних особливостей;</p> <p>— сформулювати здатність створювати оптимальні психологічні умови та використовувати психологічні засоби для створення атмосфери, сприятливої для розвитку особистісних характеристик дитини.</p>
Методи навчання	У процесі викладання дисципліни використовуються такі методи навчання: пояснення нового матеріалу, психологічний аналіз ситуацій, навчальні дискусії, бесіда, діалог; групові методи; практичні завдання, самостійна робота.
Формат курсу	Стандартний курс (очний, комбіноване навчання, дистанційне навчання із використанням додатків Moodle, Google Meet, Zoom, Viber).
Результати навчання	<p>За результатами вивчення Психології у здобувачів вищої освіти мають бути сформованими такі програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 07 Знання психолого-педагогічних аспектів навчання і виховання здобувачів освіти в тому числі з урахуванням їх емоційно-етичної сфери та культурних і особистісних відмінностей. Вміння застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між учасниками освітнього процесу. - ПРН 14 Практичний досвід застосування інструментів інклюзивного навчання та забезпечення умов безпечного та здорового освітнього середовища - ПРН 17 Навики застосування методів діагностування та оцінювання досягнень здобувачів освіти, педагогічного супроводу процесів соціалізації, підготовки їх до свідомого вибору майбутньої професії - ПРН 18 Неперервне підвищення професійного рівня та самовдосконалення
Компетентності:	<p>У здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються наступні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК 06 Здатність до ухвалення ефективних і обґрунтованих рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети. - ЗК 07 Здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, підприємливості й відповідальності за вироблення й ухвалення рішень. - ЗК 08 Здатність до абстрактного, логічного й критичного мислення, аналізу і синтезу. - ЗК 10 Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями й застосовувати їх у практичних ситуаціях. - ЗК 11 Здатність працювати в команді, адаптуватися й діяти в непередбачуваних ситуаціях. - СК 13 Здатність застосовувати набуті історичні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в здобувачів освіти загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків історії. - СК 16 Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, формувати їх мотивацію та організувати пізнавальну діяльність. - СК 17 Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу. - СК 18 Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії зі здобувачами освіти в освітньому процесі. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами. - СК 19 Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. - СК 20 Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

	<p>- СК 21 Здатність проєктувати осередки виховання та розвитку для здобувачів освіти, планувати освітній процес та прогнозувати його результати, організувати процес навчання, виховання та розвитку для його учасників, здійснювати оцінювання результатів навчання та оцінювати їх.</p> <p>- СК 22 Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя, здійснювати самодіагностику педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби; творчо осмислювати і долати проблемні ситуації; планувати власну діяльність і керувати нею.</p>		
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання / рік викладання	1	1
	Семестр вивчення	1	1
	Освітній компонент професійної підготовки / Вибірковий освітній компонент	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки	
	Кількість кредитів ЄКТС	4	4
	Загальний обсяг годин	120	120
	Кількість годин навчальних занять	60	16
	Лекційні заняття	28	6
	Практичні заняття	32	10
	Семінарські заняття	-	-
	Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	60	104	
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен	
Технічне й програмне забезпечення /обладнання	Викладання освітнього компоненту потребує доступу до інтернету, до сайту університетської бібліотеки і кафедри, до системи MOODLE.		
Політики курсу	<p><u>Відвідування занять і усунення пропущених занять.</u> Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view</p> <p>Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1mSgolphxhjS9dAP9pippTiBvdTLCVr5H/view</p> <p>Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та практичні заняття навчальної дисципліни. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою. Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР), самостійної та індивідуальної роботи менше, ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.</p> <p>Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).</p> <p><u>Лекційні заняття.</u> Структура кожного лекційного заняття поділяється на окремі питання, включає план та подальше його розкриття. Ефективність слухання курсу лекцій значною мірою залежить від активності та самостійності студента при підготовці до сприйняття лекційного матеріалу. Ця активність та самостійність повинні виявлятися не тільки у тому, щоб конспектувати зміст лекцій, а головне у тому, щоб усвідомити необхідність вивчення сучасного психологічного доробку, що складає умову правильного сприйняття та засвоєння знань з психології на підставі самопідготовки до наступної лекції, практичного заняття. Деякі питання, терміни, положення, які розглядаються на лекції і практичних заняттях, Ви можете недостатньо розуміти, що потребує додаткового ознайомлення з науковою літературою. Цей матеріал треба не тільки підібрати але і спеціально помітити, щоб запитати про нього у лектора або з'ясувати самому за допомогою підручника, словників та енциклопедій.</p>		

Практичні заняття. До практичних занять викладач повідомляє:

- теми та запитання, які потребують Вашого вивчення;
- список літератури та інтернет-адреси інформаційних ресурсів, де Ви зможете знайти необхідний матеріал для підготовки питань практичних і самостійних робіт у повному обсязі;
- завдання самостійної роботи. Цей вид підготовки передбачає виступи на практичних заняттях або ж індивідуальні звітування про виконання на консультаціях викладача.

Література. Робота з вивчення рекомендованої літератури є основним видом підготовки студентів до практичних занять та екзамену. Конспект курсу лекцій не може замінити підручник, оскільки в лекціях немає можливості викласти увесь зміст у повному обсязі. Пророблюючи підручник та рекомендовану літературу, студенту важливо користуватися рекомендаціями викладача до вивчення цієї дисципліни. Це дає можливість чітко усвідомити обсяг знань за кожною темою та їх послідовність. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Самостійна робота. Більша частина змісту навчальної дисципліни виділяється на самостійне опрацювання. Самостійна робота повинна бути чітко спланована на увесь період навчання. Щоб зрозуміти матеріал, перше сприйняття розділу або параграфу повинно бути спрямовано на виділення в ньому головного, центральної думки. Важливо прослідкувати, як ця думка розвивається та обґрунтовується. Після цього навчальний матеріал розбивається на завершені за смыслом частини й кожна частина поділяється на складові (виділяється головна частина думки). Конспектувати необхідно тільки після того, коли матеріал до кінця зрозумілий. Конспект повинен бути скороченим. Записувати рекомендується основну думку, а також невідомі Вам способи обґрунтування, визначення, розкриття термінології та понять. В окремих випадках конспект може уявляти собою тільки план та скорочені тези проробленого матеріалу. Стислий конспект є результатом напруженої розумової діяльності студента над змістом підручника. Пророблений та законспектований таким чином навчальний матеріал засвоюється найбільш повно та міцно. Конспектувати посібник та рекомендовану літературу доцільно у тому ж зошиті, у якому записані лекції. Це дозволяє співвіднести матеріали конспектування літератури та лекції, взаємно їх доповнити та систематизувати. Самоконтроль щодо виконання навчальних завдань забезпечує подолання труднощів, які можуть виникнути при цьому та є необхідною умовою Вашої успішної роботи.

Консультації. Якщо у Вас виникають питання, то Ви завжди можете звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих Вам питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також Ви можете звернутись на кафедру психології освіти за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

Запізнення у подачі завдання (письмових робіт). Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості здати домашні завдання, викладач надає можливість для їх повторного виконання і здачі у визначений ним термін.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

«Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка»

<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>

«Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка»

https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbJlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

У неформальній освіті:
 -закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
 -підготовка конкурсної наукової роботи, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
 -призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).
 В інформальній освіті:
 -наявність наукової публікації, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

Схема курсу

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Психологія як наука	10	2	4	-	-	-	-
Тема 2. Визначення поняття особистості у психології	8	2	2	-	-	-	-
Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку	8	2	2	-	-	-	-
Тема 4. Індивідуально-типологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності)	8	2	2	-	-	-	-
Тема 5. Увага. Відчуття і сприймання	8	2	2	-	-	-	-
Тема 6. Пам'ять. Мислення. Уява	8	2	2	-	-	-	-
Тема 7. Психологія спілкування та міжособистісних стосунків	8	2	2	-	-	-	-
Тема 8. Психологія дошкільного дитинства	8	2	2	-	-	-	-
Тема 9. Психологія молодшого шкільного віку	8	2	2	-	-	-	-
Тема 10. Психологія підліткового віку	8	2	2	-	-	-	-
Тема 11. Психологія юнацького віку	8	2	2	-	-	-	-
Тема 12. Психологія учбової діяльності	8	2	2	-	-	-	-
Тема 13. Психологія навчання	8	2	2	-	-	-	-
Тема 14. Психологія виховання	8	2	2	-	-	-	-
Тема 15. Психологія вчителя	6	-	2	-	-	-	-
Тема 16. Діяльність	-	-	-	-	-	15	-

Тема 17. Емоції	-	-	-	-	-	15	-
Тема 18. Воля	-	-	-	-	-	15	-
Тема 19. Психічний розвиток до раннього віку	-	-	-	-	-	15	-
Разом годин	120	28	32	-	-	60	-

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Психологія як наука	9	1	1	-	-	7	-
Тема 2. Визначення поняття особистості у психології	8	-	1	-	-	7	-
Тема 3. Вікова періодизація психічного розвитку	8	1	1	-	-	6	-
Тема 4. Індивідуально-типологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності)	9	1	1	-	-	7	-
Тема 5. Увага. Відчуття і сприймання	7	-	-	-	-	7	-
Тема 6. Пам'ять. Мислення. Уява	8	-	1	-	-	7	-
Тема 7. Психологія спілкування та міжособистісних стосунків	8	-	1	-	-	7	-
Тема 8. Психологія дошкільного дитинства	7	-	-	-	-	7	-
Тема 9. Психологія молодшого шкільного віку	9	1	1	-	-	7	-
Тема 10. Психологія підліткового віку	9	1	1	-	-	7	-
Тема 11. Психологія юнацького віку	8	-	1	-	-	7	-
Тема 12. Психологія учбової діяльності	9	1	1			7	-
Тема 13. Психологія навчання	7	-	-	-	-	7	-

	Тема 14. Психологія виховання	7	-	-	-	-	7	-																				
	Тема 15. Психологія вчителя	7	-	-	-	-	7	-																				
	Разом годин	120	6	10	-	-	104	-																				
Форми та методи оцінювання	<p>Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі усного (письмового) опитування, співбесіди, виконання практичних та тестових завдань. • Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів у формі модульної контрольної роботи. • Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. 																											
Критерії оцінювання	<p>Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти становить 12, що переводиться у 20-бальну систему у наступному порядку: (Сер. бал.х 0,05 +0,4) х 20 Поточний контроль 20 балів, самостійна робота -10 балів, МКР - 30 балів. Екзамен – 40 балів. Разом – 100 балів.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3">Поточний і модульний контроль (60 балів)</th> <th>Екзамен</th> <th>Сума</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Змістовий модуль 1 (60 балів)</td> <td rowspan="3" style="text-align: center; vertical-align: middle;">40</td> <td rowspan="3" style="text-align: center; vertical-align: middle;">100</td> </tr> <tr> <td style="width: 25%;">Поточний контроль</td> <td style="width: 25%;">Самостійна робота</td> <td style="width: 10%;">МКР</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">20 балів</td> <td style="text-align: center;">10 балів</td> <td style="text-align: center;">30 балів</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти за 12-бальною системою оцінювання</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 80%;">Об'єм пройденого матеріалу</th> <th>Бали що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Вирішення проблемних ситуацій, виконання практичних, творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять .</td> <td style="text-align: center;">4-12</td> </tr> </tbody> </table>								Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума	Змістовий модуль 1 (60 балів)			40	100	Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	20 балів	10 балів	30 балів	Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання	1. Вирішення проблемних ситуацій, виконання практичних, творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять .	4-12
Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума																								
Змістовий модуль 1 (60 балів)			40	100																								
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР																										
20 балів	10 балів	30 балів																										
Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання																											
1. Вирішення проблемних ситуацій, виконання практичних, творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять .	4-12																											
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях																												
Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання																										
Початко	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих психологічних																										

вий (понятійний)		термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати повідомлення і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Критерії оцінювання відповідей студентів на питання самостійної роботи

Критерії		Бали
-	свідоме, глибоке і повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу;	10
-	виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний, аргументований;	балів
-	уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження;	
-	самостійне, творче застосування знань.	
-	свідоме, з незначними помилками і прогалинами засвоєння програмного матеріалу;	8-9
-	деякі порушення логіки та послідовності відповіді;	балів
-	самостійне репродуктивне застосування знань.	

- механічне засвоєння програмного матеріалу з великими прогалинами; - порушення логіки та недостатня самостійність мислення. - репродуктивне застосування знань за вказівками викладача.	6-7 балів
- фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами; - відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.	До 6 балів

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (у формі відповідей на питання)

Оцінка відмінно (A) 47-50 балів. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, наводить приклади та робить оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання.

Оцінка дуже добре (B) 43-46 бали. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, надає оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання. Однак виявляються окремі неточності, несуттєві граматичні/стилістичні огріхи.

Оцінка добре (C) 39-42 балів. Студент повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог, оригінальні висновки відсутні, виявляються неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення.

Оцінка задовільно (D) 35-38. Студент поверхово розкрив теоретичні питання, приклади та висновки відсутні або недоречні. Виявляються суттєві неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення.

Оцінка задовільно (E) 30-35 балів виставляється, коли студент розкрив окремі теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки.

Оцінка незадовільно (FX) 25-29 балів виставляється студенту, який не розкрив теоретичні питання. Як правило, студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) до 25 балів виставляється студенту, який не засвоїв програмний матеріал або певний елемент його змісту, виявляє фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	10	відмінно	зараховано
82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	25	добре	
75-81	C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	30		
67-74	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	25	задовільно	
60-66	E	Достатньо задовільно (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	10		
35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання) незадовільно не зараховано		назадовільно	Не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)			

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Рекомендована література

Основна:

1. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 112 с.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. пос. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 392 с. 3. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія: навч. пос. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 128 с. 4. Москалець В.П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с. 5. Поліщук В.М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення): навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2021. 217 с. 6. Савчин М.В. Вікова психологія: навчальний посібник. 5-те вид. Київ : Академія, 2021. 376 с. 7. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О.П., Пасєка О. В. Вікова психологія. Київ : Центр навчальної літератури 2020. 384 с. <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова та педагогічна психологія: підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. Київ : Каравела, 2012. 400 с. 2. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія: навч. пос. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 392 с. 3. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2015. 432 с. 4. Дуткевич Т.В. Соціальна психологія (теоретичний курс): навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ТОВ Друк-Сервіс, 2012. 132 с. 5. Дуткевич Т.В. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум): навчальний посібник. Кам'янець- Подільський : Медобори, 2012. 228 с. 6. Карпенко Є. Вікова та педагогічна психологія : Актуальні студії сучасних українських учених : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2014. 152 с. 7. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с. 8. Педагогічна психологія: Підручник / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Н.В. Ладогубець, Т.В. Ільїна. Київ : Кондор. Видавництво, 2015. 420 с. 9. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ, 2017. 548 с. 10. Савчин М., Василенко Л. Вікова психологія. Академія, 2017. 344 с. 11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Педагогічна психологія. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 168 с. 12. Сидоренко О. Б. Практикум з вікової та педагогічної психології : навч. посібник для студентів. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 262 с. 13. Токарева Н.М. Основи педагогічної психології: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013. 223 с.
Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/